

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXV. ÉVFOLYAM

1971. JÚNIUS—JÚLIUS

5. SZÁM

HÁBORÚ ÉS BÉKE

Nemcsak napjaink nagy kérdése ez. Amióta Kain kezét emelt testvére, Ábelre, az emberiség történelmének lapjait háborúk és vérontások szennyezik be.

Jézus jól tudta, hogy az Istentől elszakadt emberiség képtelen békeségben élni. Az Istennel szembeni engedetlenség (= eredendő bűn) kárhozatos hatása a háború is. Mert lényegében minden háború bűn: Isten ellen és az embertárs ellen. Jézus ma is így figyelmezteti tanítványait "... akik fegyvert fognak, fegyver által kell elveszniük." (Máté 26:52.)

De ugyanakkor természetesnek tartja, hogy vannak katonák és nem marasztalja el azokat, akik az állam védelmében egyenruhát és fegyvert viselnek. És Jézus mondotta ezt is: "Hallotok majd háborúkról és háborúk híreiről. Vigyázzatok, hogy meg ne rémüljete, mert mind ennek meg kell lennie." (Máté 24:6.)

MIT MOND LUTHER?

Evangelikus egyházunk ma is merít abból a gazdag forrásból, amelyet Luther Márton Isten ígéjére támaszkodva tár elénk. Luther elismeri, hogy vannak kikényszerített háborúk, de olyan nagy áldásnak tartja a BÉKÉT, hogy azt még politikai és gazdasági veszteségek árán is megmentendőnek ítéli.

De szólaljon meg maga Luther ezekben az idézetekben:

"A felsőbbségnek kötelessége saját és alattvalói fennmaradásáról gondoskodni. De minden ezirányú tevékenységének célja a béke megőrzése."

"Nem kell háborút kezdeni, mert jön azérés nélkül is. Meg kell tartani a békét, mégha annyi pénzen kell is megvásárolni, amennyibe a háború kerül és amennyit általa nyerhetünk.

A győzelem sohasem pótolja azt, ami elvész a háborúban... Csak ha az ellenség erőszakosan tör be országába, akkor ragadjon fegyvert, hogy alattvalóit megvédje, mert csak a védő háború jogos."

"Aki háborút kezd, annak nincsen igaza és méltányos is, hogy megverjék."

"Ha az alattvalók támadják meg a felsőbbtséget, vagyis fellázadnak, akkor a felsőbbtség kötelessége, hogy leverje a lázadást. A megtámadott felsőbbtség utolsó eszköze a hadsereg."

"A felsőbbtség, a hadsereg, a hadvezér ne saját erejében és fegyverében bízzék, hanem Istenben... A háborúra való előkészületet olyan pontosan és lelkiismeretesen kell teljesíteni, mintha csak ezekkel lehetne győzni. Nem a háborús felszerelést tiltotta meg Isten, hanem az abban való bizalmat," ... "Valóban jó és

A D

Ajtósi Dürer Albert születésének
500. évfordulójára.

Ajtós csak ködös messzeség volt:
onnét indult ötvös-édesapád.
Hallottál-e, értettél-e magyar szót?
Kíé vagy és kinek van jussa rád?

Neved kezdőbetűit odavetted,
rajzoltad, írtad képeidre: AD.
S az ismeretlen magyar jelentésnek
titka szerint a d tál: adtad magad.

Mint biztatás és csendes intelem,
az "imádkozó kéz" van itt velem
remekeidből: egy másolatod.

"Kérj bátran!" — színtelen ismételed.
"AD!" — ragyog a kétbetűs felelet.
Igen, Ő ad! ... Téged is Ő adott.

T. E.

szükséges is, hogy az ellenség ellen erős városok és várak, jó páncélok és fegyverek legyenek..."

A BÉKÉT KERESŐ EMBER IMÁDSÁGA

A háború és béke kérdését a Szentírás és Jézus mondásai tükrében vizsgáltuk. Reávetettük Luther tanításának reflektorfényét is. Zivatáros évezredek és viharos századok után megérkeztünk a mai világba, ahol még mindig folyik az Ábel vére, a testvérem vére...

Egy amerikai evangélikus kiadványban (American Lutheran Publicity Bureau) nemrég jelent meg az alábbi imádság:

URAM, olyan vagyok, mint aki nem tud úszni s a mély vizek örvényén vadul kapkod. Tudom, hogy bármely pillanatban elmerülés fenyeget.

Több pénzem van ma, mint valaha. Jó munkám van, otthonom, családom, jövőm.

Mégis aggódom, nyugtalan vagyok, összezavart és reményemet veszített.

Békét akarok, URAM. Kétségbeesett elszántsággal. Magamnak, családomnak, másoknak. Vajjon túlsoakat kérek?! Sohasem ígérted, hogy az ember élete tövis nélküli rózsás-kert lesz.

ISTEN! Ki láthat itt tisztán? Mindenki azt állítja, hogy békét akar.

Dél-Vietnám, Észak-Vietnám.

A Nyugat, a kommunista világ.

A harcias héják és a békét turbékoló galambok.

Keresztyének és nem-keresztyének. Mégis, még a keresztyének sem tudnak maguk között megegyezni, hogy merre vezet a béke útja.

Hol itt a válasz, óh ISTEN? Talán vakok vagyunk a Te utad meglátására?

Nyisd meg a szemünket. Bocsásd meg bűneinket. Add a Krisztus lelkét, hogy engedelmeskedjünk parancsodnak. AMEN. (ze)

FIGYELŐ

Írja: *Asbóth Gyula*

CSÚFFÁ TETT KERESZTYÉN ERKÖLCSISÉG

A Newsweek c. amerikai képes hetilap egyik számában a keresztyén erkölcsiséget csúffá tett, szégyenletes könyvkiadásról számolt be. A dolog minket, evangélikusokat, közelebről is érint. Ugyanis egy, lutheránus egyházi körökkel kapcsolatban álló, nyugat-németországi ifjúsági könyvkiadó vállalat, "A szex könyv" c. nyomdartermékekkel lepte meg a könyvpiacot. A nemi élet mindenféle testi vonatkozású kérdésére betűsoros tartalommal, fényképekkel magyarázva ad felvilágosítást ez a kiadvány. Nem lelki, erkölcsi alapon, hanem az érzékiséget felkeltő, a fiatalság képzeletét izgató módon tárgyalja a szexet. Tehát nem úgy van az anyag csoportosítva, hogy az élettani ismeretek közlése mellett az erkölcsi ellenálló erőt, az önfegyelmet erősítse. Ezért a könyv pornográfikus jellegű. Ennek ellenére — sőt talán éppen ezért? — a kiadást követő egy év múltával 70 német lutheránus ifjúsági központ a szexuális nevelés mintakönyveként fogadta el. Sőt, ahogyan az újság írja, vezető katolikus nevelők is kedvezően értékelték. Az egyik lutheránus lelkész szerint: "A katolikusokat a sárga irigység bántja, amiért nem ők adták ki". Bár ők sem maradtak le ebben a kóros versengésben. A tudósítás írja: ennek a német könyvnek amerikai változatát az egyik amerikai katolikus kiadóvállalat, a Herder & Herder ez év júniusában forgalomba hozta.

A szennyirodalom, a pornográfia ko runk egyik legbúsásabban jövedelmező üzlete. Ezt tudjuk. De ebbe az ifjúság lelkét romboló, a keresztyén erkölcsiséget lealjasító üzleti versenybe miért kell egyházi vonatkozású köröknek is bekapcsolódnunk? A keresztyén erkölcs alapján állva, Krisztustól kapott küldetésükhöz hűen, nem minden egyháznak inkább teljes erővel az ilyen lelki szennyvezető ellen kellene harcolnia? Igaz, ez a vállalkozás nem az egyházak egyetemes erkölcsi felfogását képviseli. Igaz az is:

ezt a vállalkozást szélsőséges esetként is felfoghatjuk, s ebből nem általánosíthatunk. De mégis: ez az eset jelzi az irányt, amely felé a keresztyén erkölcsiségtől elfajzott "végtelenes haladó szellemű", ultraliberális egyházi szervezetek haladnak.

Valamikor a legtöbb kiadást megért, legnépszerűbb evangélikus könyvkiadási termék Luther "Kis Kátéja" volt. Ennek a hatodik parancsolathoz — "NE PARÁZNÁLKODJÁL!" — fűzött magyarázata így szól: "Hogy mi az Úristent féljük és szeressük, tiszták és szemérmetesek legyünk, mind szavainkban, mind cselekedeteinkben..." Valamikor az egyház egyetemlegesen ennek szellemében nevelte az ifjúságot. Így vezette, irányította, készítette az életre. Bizonyos, nem a Biblia alapján álló, hanem a kor-szellem szelétől irányított egyházi körökben ez az erkölcsi tanítás már időszerűtlen. A szex-forradalom korában — vélekednek egyes egyházi ve-

zető emberek — az egyháznak igazodnia kell a változott erkölcsi felfogáshoz. Csak így lehet népszerű — támasztják alá érvelésüket. Ahol a Biblia többé már nem Szentírás, Isten nem parancsol, nem kér semmit számon, nem tanácsol, nem tilt, nem büntet, ne csodálkozzunk, ha ott, az ilyen elvilágiasodott egyházban a hitetlenséget az erkölcsi élet teljes lealjasodása követi.

Krisztus az egyház feje. Az egyház az Ő ügye. Ő határoz sorsa felől kegyelmében vagy ítéletében. Ha az egyházak erről elfeledkeznenek, akkor hűtlenné válnának küldetésükhöz: az evangélium hirdetéséhez, s a krisztusi erkölcsi elvekhez. Ha az egyházak nem szolgálgják a lelki újjászülést, nem hirdetik a megtérés szükségességét, hanem átengedik magukat a sötét sátni erők zsákmányául, akkor az üres templomok bezárt kapujára hamarosan felkerül az írás: "Eladva az ördögnek".

"Nem szégyenlem Krisztus evangéliumát"

— Róm 1:16-17 —

5. NEM SZÉGYENLEM

EGYHÁZAM SZEGÉNYSÉGÉT

"Mert szegények mindenkor vannak veletek..." János 12:8.

"Az Úr Lelke van rajtam, mivel felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem..." Lukács 4:18.

A szegénység sohasem volt szegény, de hagyományos lutheránus szegénységünk mellett mindig dicséretes módon tudtunk áldozni szociális célokra. Ma pedig otthoni egyházunk erején felül tesz bizonyosságot szociális felelősségéről!

A szegénykérdés mindig az emberi élet egyik legégetőbb kérdése volt és lesz, mert egyrésztől mindig voltak és lesznek vagyoni aránytalanságok, másrésztől pedig mindig voltak és lesznek keményszívű, kihívó viselkedésű gazdagok és felfelé tekintő, irigyszegények.

Ha az ember a szegénykérdés lényegét keresi, azt látja, hogy nem az fáj a szegénynek, hogy egyiknek nagyobb karéj kenyere van, mint a másinak, hanem az, ha ezt senki sem veszi észre, s ezzel senki sem törődik. A szegénynek tulajdonképpen nem vagyonszükséglet kell, hanem szeretetközösség. Ezt a szeretetközösséget adta meg és adja meg ma is az evangéli-

kus egyház, amely mindig maga is szegény volt; természetes tehát, hogy van érzéke a szegénykérdés iránt.

Hogy ez a rokonszenv ne maradjon holmi plátói szerelem, arról gondoskodott az a reformációi elv, amely szerint minden keresztyénségben csak annyi az érték, amennyi gyakorlattá válik belőle. Ezt mutatják Luther szociális törekvései: a gyülekezeti közpénztár, ingyenes népoktatás, a koldusok ellátása, a közhasznú munkát nem végző kolostorok szociális célokra való igénybevétele. Az evangélikus egyház ezen az úton halad ma is a maga belmissziói intézményeiben.

Próbáljuk egyszer megmérni, hogy milyen arányban áll a mi lélekszámunk és vagyonunk az általunk végzett szociális munkával, s milyen arány van e között a két tétel között más egyházaknál, el fogunk csodálkozni magunk is azon, hogy mennyire gazdagok vagyunk szeretetben, hogy mennyire a szegények egyháza a mi egyházunk!

Légy büszke, akár szegény, akár gazdag vagy, evangélikus egyházzal szociális érzékére! Légy méltó, akár szegény, akár gazdag vagy, evangélikus egyházzal szociális érzékéhez!

Közli: Egyed Aladár
(Folytatjuk)

AZ AMERIKAI MAGYAR PRESBITER HITÉLETE

(Ligonierben, az Amerikai Magyar Református Presbiteri Szövetség legutóbbi közgyűlésén hangzott el ez az előadás. Szerzője a windsori (Canada) független református egyház gondnoka. Mondanivalója nemcsak a református, hanem az evangélikus gyülekezetek presbitereinek is szól.)

Kedves Presbiter Testvérek! Hadd kezdjem azzal, hogy nem végeztem magasabb iskolákat. De hívő ember vagyok. Ifjúkorom óta az egyház nyújtotta drága táplálékon nevelődtem, az Igén, énekeken és imádságokon és úgy érzem, nem szabad szégyelnem azt, amit az én Uramtól kaptam. Ezért merek szólni s ha gyarló mód is, tanúskodni szeretnék mellette.

A PRESBITER HITÉLETE MAGÁNÉLETÉBEN

Ki merné elmondani a zoltáríróval: **“Ítéld meg engem Uram, mert ártatlanságban éltem, ártatlanságban mosom kezeimet.”** (Zsolt. 26.) Nem sokkal inkább illik-e ránk a dánieli titkos kéz írása: **“Mégméréttől és hijjával találtattál.”** Önmagunknak a szent Isten elé állítása naponként nagyon hiányzik az életünkből. Más szóval hiányzik a bűnbánat. Pedig a bűnbánat még csak kezdete a mélyebb hitéletnek, hiszen a bűnbánatot megtérésnek kell követni és az új élet eselekedeteinek. Hiszen elég a sírás, megváltozás kell! Malakiás próféta kemény határozottsággal adta ezt Juda és Izráel tudtára. Csak a bűnös eselekedetek elvetése s az Isten szerint való új útnak a követése vezet megszentelt életre. És soha ne felejtsük el, nem az a fontos, hogy én, Török Ernő, hogy látom a presbiter-társaim és a magam életét, hanem az, hogyan látja azt Isten. Vigyázzunk, mert az Ige mond ilyet is: **“Ismerlek benneteket, hogy az Isten szeretete nincs meg bennetek”** (Ján. 5:42). Pedig úgy-e mindnyájan jól tudjuk, hogy az első és nagy parancsolat ez: **“Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erőd-
ből.”** De hol mutatkozik ez a szeretet magánéletünkben? Persze, mikor magánéletéről beszélünk, azt mondják sokan: van ilyen egyáltalán? Az élet olyan gyors tempót diktál, hogy beszélni sem lehet magánéletéről. Hajt a munka s ha marad időm, a baráti, a közösségi életet is gyakorolnom kell. Nincs magánélet. Hát itt a baj éppen. A prófétáknak, az Isten igaz gyermekeinek volt magánéletük. Volt idejük erőt gyűjteni az Isten közelségében. S ha az

Úr Jézus életét nézzük, akkor is ugyanezt mondhatjuk. Nos, hadd kérdezzem meg, mennyi időt töltünk az Istennel való négy-szemközti beszélgetéssel? Felhangzik-e olykor-olykor egy-egy Istent dicsérő, vagy bűnbánó ének az ajkunkon? Vagy legalább annak egy foszlánya? Magánosan, vagy családdal utazunk az autónkban, talán hosszú útra indulunk, elhagyja-e ajkunkat egy sóhaj: **“Őrizz meg Istenem! És milyenek az estéink? A sok fáradtság, szaladgálás, esetleg az ital azonnal álomba ejtenek, vagy van egy pár csendes percünk az Istennel? Nagyon kellenének ezek a csendes percek, hiszen gondolnunk kell Illés próféta tapasztalatára. Nagy erős szél megy az Úr előtt, amely a hegyeket megszaggatta és meghasagatta a kősziklákat, de az Úr nem volt abban a szélben. A szél után földindulás lett, de az Úr nem volt a földindulásban sem. És tűz jött ki, de az Úr nem volt a tűzben. És a tűz után egy halk és szelíd szó hallatszék. (1 Kir. 19:9-18.)** Abban a halk és szelíd hangban volt jelen Isten. Benne adja Isten Illésnek a parancsot és vigasztalást. Belső vihar dúlhat, tűz éghet bennünk, de míg igazán meg nem esendesedünk Ő előtte, nem értjük az útjait és céljait. A Bibliánk nem fekszik-e vádlólólag az ágyunk mellett és egyáltalán ott fekszik-e? Van-e valamilyen bibliaolvasó vezérfonalunk? Milliók élnek vele nagy lelki haszonnal, a magyar református presbiter szégyenlené-e? És imádságaink? Jézus felhívását: **“titkon ajtódat behajtva és magánosan sóhajtva”** gyakoroljuk-e, s annak öröme a miénk-e? És mennyi áldott jó sajtótermék, lélek-nemesítő, tanító olvassmány, olvassuk-e? **Magánéletünk!** De sok területét lehetne még érinteni, de ha csak ennyit érintettünk is, mit mondhatnánk mást, mint amit egy drága ének mond az új énekeskönyvben: **“Szelíd szemed, Úr Jézus, Elítél bár, lásd én megint Csak várom, hogy majd rám tekint, Szelíd szemed, Úr Jézus!”**

HITÉLETÜNK A CSALÁDBAN

Nagyon összefügg az eddig elmondottakkal. Hiszen a családos presbiter élete egy kell, hogy legyen a családdal. Az a szövetség, amelybe a házasságon keresztül lépünk, egygyé tesz feleséggel és gyermekekkel. Ezek az isteni kijelentések: **“Lesznek ketten egy testté”, “Ti gyermekek szót fogadjatok a ti születeknek mindenben”,** egybekapcsolja a családot. Bizony én, Török Ernő, az ember is sok fogyatkozást látok a magyar református presbiter csalá-

di életében, ha a hit mérlegére helyezem. Hát még az a mindentlátó szem, aki az egész föld Bírója s aki az övét különösképpen szentnek és tisztának akarja, mit lát? Vajjon, ha számbavennénk az Amerikai Magyar Református Presbiteri Szövetség presbitereit, mit találnánk? Mennyi él közülük rendezetlen, hogy ne mondjam rendetlen családi életet? Tudom, hogy a kérdésnek sok összetevője van, és nekem nincs jogom senki felett pálcát törni s tudom az igét is: **“Aki áll, meglássa, hogy el ne essék”,** de akik érintve vannak, a kérdést odavitték-e már őszinte alázattal és bűnbánattal Isten elé és kérték-e, keresték-e a megoldást nála? De ahol nem füstöl a kémény, ott is mennyi családi baj és egyenlenség. Kétségtelen, a nagy világproblémák is kell, hogy foglalkoztassák a Szövetséget és nem húnyhat szemet azok előtt, de talán egyeseknek mégis inkább azt üzeni Krisztus: **hagyd azokat, előbb menj haza és békülj meg a te feleségeddel.** Sokunknak, akik azt mondjuk: ez nem érint engem, talán így hangzik az üzenet: **menj haza és építs ki egy lelkibb szövetséget, lelkibb életet a feleségeddel.** Mi lenne, ha közösen a feleségünkkel bibliát olvasnánk és közös imádságban összehajolna a szívünk? Hát még ahol gyermek is van, vagy unoka a házban! Mi lenne, ha a presbiter-apa papja is lenne a háznak? Hiszen mindnyájan királyi papság, megtartásra való szent nép vagyunk Krisztusunk választása alapján. Már az Ótestamenti törvény is szívükre kötötte az édesapáknak az Isten parancsait így: **“gyakorold ezekben a te fiadat, és szólj ezekről, mikor a te házadban ülsz, vagy mikor úton jársz, és mikor lefekszel s mikor felkelsz”.** (5 Móz. 6:7.) Van-e időnk a gyermekünk vallásos nevelésére? Tanítottuk-e és tanítjuk-e imádkozni? Imádkozik-e előttünk és velünk? Miért nem mondjuk hangosan az asztali áldást, hogy lássa a gyermek: **íme az édesapám nagy keze is összekulesolódik a minden jót adó Isten előtt és nem szégyenli kérni, vagy megköszönni a mindennapi testi eledelt.** És énekre tanítjuk-e őket, énekelünk-e velük, mielőtt álomra húnynák szemüket? Ó, mennyi áldás fakadna belőle, ha így lennénk papja a családnak. És a közös templombajárás megvan-e, az érdeklődés a vasárnapi-iskolai tanítás iránt, az ott hallottak iránt? Saját hitünk erősítése is lenne s ugyanakkor drága magvetés a gyermeki lelkekbe, amelynek úgylehet már a földön láthatnánk kikelését és mindenképpen

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Főmunkatárs: Egyed Aladár

'ERŐS VÁR'

("MIGHTY FORTRESS")

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 5. (142) Vol. XXXV.

JUNE—JULY 1971.

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid

at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

"ERŐS VÁR"

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az "ERŐS VÁR" előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szivesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címmre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékban lévők esetében nehéz fedeze-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címü-
ket a "Zip Code" szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot "Zip Code"
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
böztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

magvetés lenne az örökkévalóságra. Jól
beosztani gyermekeink idejét a családban,
egyik legnehezebb, de legsürgetőbb felad-
at. Kiáltó kérdés: mennyi időt tölt gyer-
mekünk az utcán, mennyit a televízió mel-
lett kétes értékű, sőt lelket mérgező pro-
gramokat nézve? Az előadásnak ezt a ré-
szét azzal a figyelmeztetéssel szeretném
befejezni, amit Pál Titusnak írt: **"Rendelj
presbitereket, ha van feddhetetlen, egy-
feleségű férfiú, akinek hívő, nem kicsapon-
gással vádolt, avagy engedetlen gyermekei
vannak"**. Presbiter választásoknál talán
ilyeneket is figyelembe kellene venni.

HITÉLETÜNK AZ EGYHÁZBAN

Többféle presbiter típus áll előttem.
Öreg presbiter. A kor, az ősz haj, az egy-
házban eltöltött évek, áldozatok meggyő-
zik arról és nagyon sok esetben a gyüleke-
zeti tagokat is, hogy odavál. Kis gyüleke-
zetekben a szükség is szorongat: örülni
kell, hogy van valaki, aki még vállalja a
tisztiséget. Hitélete? Van-e egyáltalán s
hol-miben mutatkozik? Ha tanácsol, talán
ilyeneket mond: tiszteletes úr, ne tessék
olyan hosszan beszélni, elég abból keve-
sebb is. Lehet, hogy szeret énekelni, de
hogy presbiteri gyűléseken igeolvasás, plá-
ne igemagyarázat is legyen, azt igazán
feleslegesnek tartja.

Buzgó templombajáró, áldozatos egyház-
tag, az adakozók névsorában nem kell szé-
gyenkeznie a neve utáni összeg miatt, de
ha megkérdeznénk a feltámadásról vallott
hite felől, talán ilyeneket mondana: óh,
nem jött onnan még vissza senki. Hogyne
támadnánk fel, feltámadunk gyermekeink-
ben, unokáinkban. Egy másik presbiter tí-
pus ismét, aki nem nagy lelkesedést muta-
tott már megválasztásakor sem, de még
sem bánta. Egy kis fény, egy kis tisztés-
ség hull abból a nevére, meg a családjára
és az sosem árt, elvégre nem a kommunista
Magyarországon vagyunk. Esetleges világi
ügyeim intézése is könnyebben megy, ha a
hatóságok kérdésére azt felelhetem: ennek
és ennek az egyháznak a presbiteré va-
gyok. A templom ritkán látja, a presbiteri
gyűlésekből annyin résztvesz, amennyi leg-
szükségesebb, a minimális fenntartói járul-
ékot megadja, hogy választói joga legyen,
egyébként az egyház ügyeit másokra hagy-
ja. — A nagyon tevékeny, egyházáért na-
gyon sokat dolgozó presbiter sem hagy-
hatom el presbiter típusokról beszélve. Ez
a presbiter akarja, hogy tárgyak, létesít-
mények, javítások róla beszéljenek, vagy
még inkább akarja, hogy ő beszélhesse:
"ezt én csináltam, ezt én hoztam rendbe,
ez az én kezem nyoma."

Említhetném az uralkodni vágyó presbi-
tert is, aki mindig javasol, mindig van
terve, de ellenvetése is. Ő maga sohasem
tesz semmit, de neki semmi se jó, ha nem
ő javasolta. És sorolhatnék még sok más
presbiter típust is. Félre ne értsen azon-
ban senki. Ezek csak kiáltó példák. Ez
nem azt jelenti, hogy én általában ilyenek-
nek látom a presbitereket az egyházban.
Látok, ismerek másokat is, akiknek min-
den törekvésük az, hogy ne csak emberek
előtt, hanem Isten előtt is jól forgolódja-
nak. És azt is vallom, hogy munkánk,
szolgálatunk felől egyikünknek sincs oka
büszkélkedésre, mert ha annak a Jézusnak
mértékén vizsgáljuk meg magunkat, aki
azt mondotta: **"Ha mindazokat megcsele-
kedtetek, amik néktek parancsoltattak,
mondjátok, hogy haszontalan szolgák va-
gyunk, mert amit kötelesek voltunk csele-
kedni, azt cselekedtük"** (Luk. 17:10.),
ezen a mérlegen állva csak mélyre hajt-
hatjuk a fejünket és bűnbánatot tartha-
tunk. De ugyanez a Jézus buzdít, bátorít
is: kezdj új lapot, lehet jobban is a hited,
a szolgálato, az életed. Ővele közösség-
ben látom feladatomat s ha ad is sok
munkát az egyéni, családi élet, ha hűz,
esábít is a világ, marad még időm Isten
dicsőségére élni az egyházban. Az erre ve-
zérő igét szeretném utóljára magasra
emelni: **"A közöttetek levő presbitereket
kérem én, a presbiteretárs, Krisztus szen-
vedésének tanúja és a megjelenendő dicső-
ségnek részese: Legeltessétek az Istennek
közöttetek levő nyáját, gondot viselvén
arra, nem kényszerűségből, hanem örömet,
Isten jótetszése szerint és nem rút nye-
részkedéssből, hanem buzgósággal. Sem nem
ügy, hogy uralkodjatok a gyülekezeten,
hanem mint a nyáj példaképei. És mikor
megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicső-
ség hervadhatatlan koronáját."** (1 Pét.
5:1-4) Erre törekedjünk, mert higyük el,
nem az a fontos: én hogyan látom egyhá-
zaink presbiterének hitéletét, hanem az a
fontos, hogy Jézus hogyan látja. Ha elítél
bennünket, térjünk meg, míg nem késő. Az
Ő erejével, naponkénti segedelmével, amit
imáinkban elérhetünk, igenis élhetünk
olyan hitéletet, hogy nem hozunk szégyent
a mi Urunk nevére s valóban mint példaké-
pekre tekintenek az emberek s a Meny-
nyei Atya jókedve megnyugszik rajtunk.

Az volt a feladatomban, hogy mondjam el:
milyennek látom az amerikai magyar pro-
testáns egyházak presbiterének hitéletét.
Amit mondtam, egy egyszerű közkatona
szavai voltak, de ha nem hinném, hogy Is-
ten az ilyet is megáldhatja és hasznossá
teheti, nem álltam volna ide. **Török Ernő**

A CSILLAGÁSZ ÁLMA

Modernül felszerelt csillagvizsgáló-torony. Íróasztala mellett ül a csillagász. Kinyitja rádióját, s rövid ideig hallgatja az előadást, mely a romboló, pusztító fegyverekről szól. Repülőink állandóan készenlétben. Egy gombnyomás és már viszik is a megsemmisítő bombákat az előre megállapított helyekre.

Pár perc múlva repülőgépek raja követi őket. Ahol megjelennek, kőkövön nem marad. A tengeralattjá-

rók atomhajtásra berendezve és rettetéses pusztító fegyverekkel felszerelve. Nincs ellene védekezés. Az ellenség nem tudhatja, hol vannak.

A csillagász idegesen lezárja a rádiót. Tehát özönvíz után özöntüz. Azután a televízióhoz lép. A képernyőn földrengés-sújtotta városok romhalmazait, árvíz-sújtotta vidéket lát. Sebesültek, halottak százai, menekültek ezrei, kik a pusztta földön didegnek, ténferegnek. Még a természet is összeesküdött az ember ellen.

Lezárja a televíziót. Belenéz a messzelátóba. Kitarja karjait és így sóhajt: óh tárd ki végtelen nagy ég rejtélyes és szent könyvedet! Biztass és bátoríts, hogy eljön az a kor, amikor nép nép ellen háborút nem visel. Hadakozást többé nem tanulnak, fegyvereikből pedig kapákat és dárdaikból metszőkéseket csinálnak.

Leül foteljébe, lassan elszendereg Beethoven Téged dicsőít dallama mellett és álmában jár abban a boldogabb világban, ahol nép népre kardot nem emel.

I.

Szép májusi reggel. Virágzó fák között sétál a csillagász. Gondozott park, virágágyak. Az emberek ünnep-lőruhában járnak, kelnek. Rendőrnek, katonának se híre, se hamva. Mindenütt mosolygó arcok, kedves gyermekek. Gyülekeznek az esztendő legnagyobb ünnepére, hogy a nemzetek leszereltek és megfogadták: háborút soha többé nem viselnek. — A rádió pedig megszólal: mióta a Földön ember él, nem volt olyan ünnep, mint ez az évforduló. Arról emlékezik, hogy megtörtént az általános leszerelés. Nincs Kelet, Nyugat, sem Észak és Dél. Közös cél felé tart minden ember. Valóra vált, — miután évezredek óta sóvárogtak az embermilliók: nép nép ellen háborút nem visel. Béke, béke az egész világon! Az egész Föld hallgatja ezt a boldog örömhírt. Ezt a nyelvet mindenki megérti:

Nincs nálunk gyűlölet, harag,
ez a gyom nálunk nem tenyész.
Fegyvert sem fogunk, mert nem üldöz
ellenség:
nincs létért való harc és küzdelem.

Robottól orcánk nem verejtékezik,
mindent elvégeznek gépeink.

Kinyújtjuk kezünket s van mindenünk:
távolság legyőzve, — bárhol lehetünk.

A rádió Lalo Új világ c. szimfóniáját, azután Haendel Messiás c. oratóriumát közvetíti. Mindenfelé vidám arcok. Gyermekek, fiatalok, öregek közt nem látni beteget. Sugárzó arcuk meglepedésről, boldogságról beszél. Az éneklésük is:

Búbánatot mi nem ismerünk,
miért lennénk hát szomorúk?
nem tudjuk, hogy mi a fájdalom,
betegek sem vagyunk.

Folynak napjaink, mint
csörgedező erdei patak.
Nem kérni senki azt: mikor jön a halál?
a kiszabott esztendő elmúlnak
s elalszunk békén, csöndesen...
Nem sír utánunk senki sem
ha eljön végóránk: elalszunk békén,
csöndesen...

II.

A televízió jelzi, hogy mindenki lát-hatja a képernyőn a túristákat, akik a Holdon jártak és nemsokára megérkeznek. A csillagász nézi őket és halkán magának mondja: az új világban valóra vált tehát, mi oly sokáig ábránd volt csupán. Az emberek örülnek, hogy nincs már akadály a Holdba való utazásnak. De hallja, mit mond az egyik túrista:

amerre jártunk csillagok hónapban
nem láttunk mást, mint durva anyagot.
Nem volt ott fű, fa, virág;
csupán kiégett föld, por, hamu.
Nem hullott harmat, eső,
vihár nem dült, madár nem dalolt.
Didercgtünk a hosszú éjszakákon,
mikor a nap sütött, föld alatt laktunk.

A csillagász tűnődik és arra gondol: milyen jó mégis itt a Földön! A rádiót megnyitja. A program: ének, zene, azután egy költemény.

Szűk lett nekünk Földünk. Kicsi bohém-tanya,
hiába volt valamikor a Világ központja.
Azt mondták, hogy kiterjesztett erősségben
trónusán ül a hatalmas Isten:
lábainak számolyául alkotta a Földet.

Másképp lett ez. Többet tudni, többet látni lett a vágyunk. Napot, Holdat, csillagokat megismerni. Felrepülni! Csillagokról megérkezni, s ha vannak ott testvéreink, vágytunk kö-

Tetemrehívás

Olykor a bíbor alkonyatban
Elnehezedik a szívem —
Felnézek a nagy, csuda égre
És látást látok, úgy hiszem.

Boldogtalan fantáziámnak
Úgy rémlik, — a felhők felett
Azért a csönd: meghalt az Isten
És ravatalra tétetett.

Fejénél roppant aranylángok,
Antares s Orion ragyog,
Körüle térdre rogyva sírnak
Az árván maradt angyalok.

Valaki megölte az Istent,
És fekszik némán és hanyatt,
S reszketve a gazdátlan úrnak
Lakói hozzá bolyganak.

Jönnek a sárga Hold-lakók és
A Mars bölcs óriásai,
Saturnus-népek hat szívükkel
S Vénusz szírom-leányai.

És olykor egy-egy emberlélek,
A gennyes Földnek hírnöke
Jön és láttára szerterezzen
A gyászolók kövült köre.

Ilyenkor egy nagy csöpp isten-vér
Az alvadt sebből felfakad,
Legördül lassan s átzuhogja
A végtelen világokat.

Egy nagy csöpp bús, meleg isten-vér, —
S a földön bíbor alkonyat
Gyúl tőle a sötét hegyek közt, —
S én főlemelem arcomat.

És úgy érzem, e fájó arcnak
Nem lehet többé mosolya,
Mert ember vagyok én is, én is,
Az Isten véres gyilkosa...

Tóth Árpád

zelükbe jutni. Látni őket. Szeretettel, nagy örömmel átölelni.

Jó Földanyánk ölegetett, visszatartott. Jobb nektek itt. Hová? merre távoznátok? Ezer veszély, meteorok százezrei útonállók. Ne menjetek! Agyonvernek. Maradjatok! Jobb itten lenn. Elszédültök, végetek lesz.

Hiába volt minden óvás. Elszakadtunk. Oly végtelen messzeségbe, hogy nem láttuk Földanyánkat. Csillagvilág hideg fénye dermesztő volt. Hűtlenségünk szegyeneltük. De biztatott vágyódásunk. Nemsokára visszatérünk, újra látjuk.

Nem lehet a végtelen űrt áthidalni, hogy tudjunk a csillagokkal közlekedni míg a test ruháját hordjuk. Bár a lelkünk leghőbb vágya, nem lesz miénk csillagok világa. Mégis várunk. Egyre várjuk bolygólakó testvérünket. De a Föld az édesanyánk. Hűtlenkedünk, de ő szeret. Nem taszít el, de megbocsájt...

III.

A csillagász jár-kei a szobában. Majd kimegy a szabadba. Alkonyodik. A nyugtalanság űzi, hajtja. Sőhaj szakad ki a lelkéből: ember! tied lehet a Föld, a Hold, az Ég, — de te többet akarsz. Pedig e Földön kívül nincsen számodra hely. Templom mellett megy el. Hallgatja az orgonát, figyel az énekre: "Nincs Krisztusban Kelet, Nyugat és nincs Észak, Dél. Csak egy szeretet-közösség, hol Földön ember él!" Azután számadást tesz a látottakról, a hallottakról. Boldog világ, hol nincs már háború, de béke és jóakarát az emberek közt. Leszáll az est. Minden pihenni tér. Ma ünnep volt. Mit hoz a holnap? Milyen célok, ideálok lelkesítik az új világot?

Jó éjszakát, jó éjszakát!

lic. Fizély Ödön (1954)

KÉTÉLŐ KARD

címmel jelent meg Dömötör Tibor ref. lelkész könyve, mely igehirdetéseket, verseket és imádságokat tartalmaz. Ára \$3.25 Megrendelhető a szerző címén: 1657 Centerview Drive, Akron, Ohio 44321.

KIMARADT

e számunkból anyagtorlódás miatt az ERŐS VÁR-ra és a NE FÉLJ! c. könyv kiadására beérkezett adományok nyugtázása. Legközelebb jön!

AZ EGYHÁZ HÍREI

EVANGÉLIKUS VILÁGSZÖVETSÉG

● Pósfay György caracasi (Venezuela) lelkész, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagját kinevezték az EVSz Egyházi Együttműködési Osztályán a latinamerikai titkárság vezetőjévé. Hivatali székhelye Genfben lesz, ahol október 1-én kezdi meg működését. Pósfay lelkész, aki június 18-án töltötte be 50. életévét, nemrég kapta meg a svédországi Lund egyetemének teológiai fakultásától a "teológiai licenciátust" (a doktorátus előtti egyetemi fokozat). 475 oldalas disszertációjának címe: "A földön élő egész Anyaszentegyház — tanulmány Luther Mártonnak az Egyház egyetemességéről vallott felfogásáról".

● Az EVSz Tanulmányi Osztálya a nevelés- és ösztöndíjügyi titkárság élére dr. Nagy Gyula budapesti teol. professzort hívta meg Genfbe 3 évi időtartamra.

U. S. A.

● Fliszár Ferenc bethlehemi (PA) vend. lelkész, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagját az allentowni Muhlenberg Kollégium díszdoktorátussal tüntette ki.

● A Tennessee-beli sirkőfelirat körüli régészeti viták során Dr. C. Gordon professzor héber eredetre vonatkozó elméletével szemben dr. Badiny Jós Ferenc buenos-airesi orientalista professzor a hunszkita-magyar eredet igényét támasztotta.

● Az Amerikai Magyar Református Egyesület országszerte ünnepségeken emlékezett meg fennállásának 75. évfordulójáról.

● Dr. J. Preus ev. (LCMS) egyházi elnök, J. Ryan r.k. érsek, Dr. G. Sweazy v. ref. moderátor és Dr. N. Bailey missziótársulati elnök képezte azt az egyházi küldöttséget, mely április elsején azzal a céllal indult útnak, hogy meglátogasson észak-vietnámi hadifogolytáborokat. Útjukról, mint várható volt, eredménytelenül tértek haza. Csak Dél-Vietnámba jutottak el. Egyetlen kommunista államba sem kaptak beutazási engedélyt. Észak-vietnámi diplomatákkal csak Láosban találkozhattak, de semmilyen kérdésben sem jutottak dűlőre.

Lutheran Church in America

● Valamennyi tényezőt számításba véve a lelkésznevelés költsége diákonként 57 százalékkal növekedett az utóbbi hat évben.

● 15-tagú tanácsbizottságot létesítettek az ekológia hitbeli és etikai vonatkozásának a tanulmányozására.

● A nyugdíj- és biztosítási ügyek főosztálya a lelkészi nyugdíjak összegét évi legalább 1650, az özvegy papnékét évi legalább 900 dollárra, az eddigiekhez képest 10 százalékkal emelte. Azonban a kórházi költségek megtérítésénél a biztosítottra háruló fizeteskötelezettség terhét 150 százalékkal súlyosbította.

JAPÁN

● Az Ev. Világszöv. missziói főbizottságának Tokióban tartott ülésén az egyik felszólaló Pósfay György caracasi (Venezuela) magy. ev. lelkész volt, aki kihangsúlyozta az evangélikusságnak azt a jelentős szerepét az ökumenikus mozgalmakban, amellyel a felvetődött különféle kérdések teológiai kiértékelését igényli.

DÉLNYUGAT-AFRIKA

● L. Aula ev. püspök elítélőleg nyilatkozott az Egyházak Világtanácsa által afrikai "szabadságharcos" csoportoknak kiutalt anyagi támogatásról. Szerinte jónéhány a 19 szervezet közül terroristá csoportosulás, mely a törvényes rendnek a megbontását fegyveres erőszak alkalmazásával tüzte ki programul. A püspök a terrorizmus elleni fellépést követelte ahelyett, hogy azt egyházi pénzen támogatók.

SVÁJC

● Az európai ev.—ref. felekezetközi megbeszélésekről rövidesen nyilatkozat lát napvilágot azzal a tartalommal, hogy a két felekezet között lényegi azonososság volna az evangélium hirdetését illetően, hogy kölcsönösen érvénytelenítenék az egymásra régebben kimondott dogmatikus kárhoztatásokat, s hogy mondanák ki a szószerk- és oltárközösséget...

● A Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom és az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem közös rendezésében április elején ún. ökumenikus találkozó folyt le, melynek eredményül Magyar Ökumenikus Munkaközösség szervezését határozták el.

AUSZTRÁLIA

● 1970-ben a 112 ezer lelkes ev. egyház 64.000 dollárt fordított külföldi inségenyhítés céljaira. Noha az egyház nem tagja az Ev. Világszövetségnek, kétezer dollár kivételével mindent az EVSz világszolgálati osztályának utalt át.

Hírközlő: Bernhardt Béla

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Lelkész: Brachna Gábor

Templom és lelkesi hivatal: 2836 East Blvd. (44104). Tel.: 721-7074. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:45-kor angolul, 11-kor magyarul.

1906-ban alakult gyülekezetünk ez évben ad hálát az Egyház Urának fennállása 65. évfordulóján. A jubileumi ünnepség október 2-án, szombaton és 3-án, vasárnap lesz, a gyülekezet történetét szemléltető kiállítás, ünnepi istentiszteletek és jubileumi közebed keretében.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom W. 98 & Denison Ave. — Lelkesi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon.

Május 16-án megtartott jubileumi ünnepünkön a délelőtti istentiszteleten dr. Gilbert Herman, az ohioi egyházkerület első püspökhelyettese Csel 4:32-37 alapján angolul, Nt. Egyed Aladár 1 Pét 5:2 és Ján 17:18-24 alapján magyarul hirdette az ígét. Az istentiszteleten aránylag kevesen — 103-an — voltak, míg az ezt követő díszében 200-on felül volt a résztvevők száma. Szalay István gondnok és Márton János tb. gondnok üdvözlő szavai után Nt. Daróczy Máttyás ny. ref. lelkész mondta el a megnyitó imádságot. Dr. Gilbert az egyházkerület üdvözlését tolmácsolta. Nt. Brachna Gábor főesperes ünnepi beszéde visszaidézte a gyülekezet megalakulásának küzdelmes éveit s Jézus Krisztusba vetett reménységgel mutatott a jövő felé. Nt. Egyed Aladár a szintén 35 éves Oltár-egylet jubileumát méltatva megemlékezett annak elhunyt tagjairól. Műsorvezető volt a gyülekezet lelkésze, ki bemutatta a velünk együtt ünneplő 22 egyház és egyesület delegátusait. Ének, ill. zeneszámokkal szerepeltek Bodnár Lajosné és Nyilas Ferenc.

NEW BRUNSWICK

Lelkész: Rieker György

Templom és lelkesi hivatal: 247 Somerset St. (08901). Tel.: 545-4961. — Lelkeslak: 895 Patton St., North Brunswick, N.J. 08902. — Istentisztelet minden hónap első

és harmadik vasárnapján reggel 8:30-kor magyarul, minden vasárnap de. 10-kor és 11:15-kor angolul.

Virágvasárnap vettük fel a gyülekezet tagjai közé Klemensits Lajost és feleségét. Április hóban az idősebb magyar egyházalapító generáció ismét szép bizonysgot tett hűségéről, melyet a templomlátogatási statisztika tükrében is láthatunk: 4-én 49-en, 11-én 52-en, 18-án 33-an voltak a magyar istentiszteleten. További adatok: nagyestörtöki angol 69, nagypénteki magyar 80 (!). Május 23-án 4 gyermeket konfirmáltunk: Gray Lorraine, Feaster Joseph, Mozgai Barry, Till Jeffrey. — A gyülekezet ápr. 25-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy 8000 dollárért új orgonát vásárolunk. Az orgonaalapon volt \$3600-ból 800-at előlegként már lefizettünk és remélhető, hogy ez év karácsonyán már az új orgona szól templomunkban. Kérjük híveinket, hogy az orgonaalapra bőkezűen adakozzanak. — A New Jersey egyházkerület májusban tartott évi közgyűlésén Mrs. Rose Van Hise volt a gyülekezet világi delegátusa. — Egyházunk tagjai közül sokan ismerik Pósfay György lelkészt, aki számos alkalommal prédikált nálunk. Az Evangélikus Világszövetség felismerte Pósfay György kiváló lelkési és adminisztrátori tehetségét, valamint nyelvi készségét (a magyaron kívül angol, német, svéd és spanyol nyelven is szolgált) s most az egész világ evangélikusságának legfelsőbb vezetői köze hívták meg fontos állásba a Világszövetség genfi központjába. Isten áldását kérjük reá új szolgálati helyén!

PITTSBURGH

Templom és lelkesi hivatal: 161 Hazelwood Ave. (15207). Tel.: 421-2174. Istentisztelet minden vasárnap (angol és magyar nyelven) de. 10 órakor.

Gyülekezetünk már egy éve lelkész nélkül van, a vasárnapi kétnyelvű istentiszteletek angol részét az egyházkerület által kiküldött lelkészek, magyar részét dr. Vietórisz József gondnok (561-5966), Zerinváry Miklós algondnok (372-4950) és Szebedinszky Jenő jegyző (521-6566) végzi felváltva. Minden gyülekezeti ügyben forduljunk hozzájuk, az előbbi telefonszámokon. — Pünkösdvásárnap az istentisztelet után családias összejövetelen emlékeztünk meg a gyülekezet alapításának 46. évfordulójáról.

TORONTO

Lelkész: Brachna Gábor

Lévita: Láng Ferenc

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond St. — Istentisztelet (július—augusztust kivéve) minden hónap első és harmadik vasárnapján du. 4:30-kor.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Láng Ferenc, P. O. Box 142, Scarboro 703, Ont.

Hálások vagyunk Nt. Markovits Pál pennsylvániai két gyülekezetének, hogy öt pünkösdvásárnap elengedték és nálunk végezhetette az ünnepi istentiszteletet és úrvacsoraosztást. Lévitánkkal együtt a kórházban meglátogatta és úrvacsorában részesítette a villamosbaleset folytán súlyosan sebesült Mrs. Mary Cook testvérünket. — Pongor Lajosné testvérünk műtét után négy hétig volt kórházban, jelenleg már otthonában van a gyógyulás útján. Adja a Mindenható Isten, hogy beteg testvéreink mihamarabb a gyülekezetben dícsérhessék Őt. — Június 20-án Nt. Brachna Gábor tartotta az istentiszteletet, mely után a presbitérium és a gyülekezeti tagok határozatot hoztak, hogy július és augusztus folyamán — több torontói egyházhoz hasonlóan — nem tartunk istentiszteletet. Így legközelebb szeptember 5-én lesz istentisztelet.

AZ EGYHÁZ HÍREI

MAGYARORSZÁG

● Meghalt Kraehling Dániel bonyhádi ev. lelkész, tolna—baranyai esperes, Mogyoróssy Gyula nyug. bakonyszentlászlói, Szerkes Sándor nyug. bónyrétalapi ev. lelkész, valamint dr. Zelenka István, a volt miskolci Ev. Jogakadémia utolsó dékánja.

● Bakonytamásin a megalakulás 350., Orosházán a 227., Tótkomlóson a 225., Sámsonházán Kossuth Lajos főfelügyelővé való választásának a 100., Nemeskoltán Kovács Béla lelkész ottani szolgálatának a 40. évfordulóját ünnepelte, Gyúron 1828-ban épült templomtornyát renoválta nagy áldozatkészséggel az ev. gyülekezet.

● Szügyön Záborszky Csaba, Szarvason (Újtemplom) Aradi András, Felsőpetényen Solyvár András az ev. gyülekezet új lelkesze.

● Az április 25-i, lényegében egylistás "választások" nyomán D. Káldy Zoltán ev. püspök a Bp. XVII. kerülethez tartozó választókerület országgyűlési képviselőjévé, D. Koren Emil ev. esperes pedig a Fővárosi Tanács tagjává lett.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1971. JÚLIUS HÓ

1. Róm 4:1-8. — 2 Sám 2:1-11.
2. Róm 5:1-11. — 2 Sám 5:1-12.
3. Ez 18:1-4, 21-24. — 2 Sám 5:17-25.

SZTH. U. 4. VAS. — JÚL. 4.

Heti ige: Gal 6:2

4. Csel 4:1-12. — Mát 5:13-16.
5. Ján 8:1-11. — 2 Sám 7:1-16.
6. 2 Kor 2:5-11. — 2 Sám 7:17-29.
7. Ef 4:30-5:2. — 2 Sám 9.
8. Fil 2:1-4. — 2 Sám 11:1-13.
9. Csel 7:54-59. — 2 Sám 11:14-27.
10. Jel 22:1-5. — 2 Sám 12:1-14.

SZTH. U. 5. VAS. — JÚL. 11.

Heti ige: Luk 9:62.

11. Csel 5:34-42. — Luk 9:18-26.
12. Luk 9:57-62. — 2 Sám 12:15-25.
13. Fil 3:12-16. — 2 Sám 15:1-23.
14. Luk 9:51-57. — 2 Sám 15:24-37.
15. 2 Tim 4:1-5. — 2 Sám 18:1-18.
16. 1 Tess 2:13-20. — 2 Sám 18:19-19:1.
17. Luk 14:25-33. — 2 Sám 24.

SZTH. U. 6. VAS. — JÚL. 18.

Heti ige: Ézs 43:1.

18. Csel 8:26-38. — Mát 21:28-32.
19. Tit 3:3-7. — Róm 1:1-7.

20. 1 Pét 3:18-22. — Róm 1:8-17.
21. Gal 3:26-29. — Róm 1:18-32.
22. Márk 16:14-18. — Róm 2:1-16.
23. Mát 3:13-17. — Róm 2:17-29.
24. Jel 3:1-6. — Róm 3:1-20.

SZTH. U. 7. VAS. — JÚL. 25.

Heti ige: Róm 6:19.

25. 1 Tim 6:6-12. — Márk 4:26-29.
26. Márk 8:10-21. — Róm 3:21-26.
27. Jak 3:1-10. — Róm 3:27-31.
28. Luk 11:33-36. — Róm 4:1-8.
29. Mát 10:26-33. — Róm 4:9-25.
30. Ján 19:1-5. — Róm 5:1-11.
31. 1 Kor 9:24-27. — Róm 5:12-21.

1971. AUGUSZTUS HÓ

SZTH. U. 8. VAS. — AUG. 1.

Heti ige: Ef 5:9.

1. Csel 16:16-31. — Mát 12:46-50.
2. Ján 8:31-36. — Róm 6:1-11.
3. Gal 6:7-10. — Róm 6:12-23.
4. Kol 1:3-11. — Róm 7:1-6.
5. 1 Kor 12:12-26. — Róm 7:7-13.
6. Fil 2:12-18. — Róm 7:14-25.
7. Zsid 6:4-8. — Róm 8:1-11.

SZTH. U. 9. VAS. — AUG. 8.

Heti ige: Ef 5:15.

8. Csel 17:16-34. — Mát 13:44-46.
9. Préd 9:13-18. — Róm 8:12-17.
10. Péld 16:1-9. — Róm 8:18-23.
11. 1 Pét 3:1-6. — Róm 8:24-30.
12. 1 Kir 3:16-28. — Róm 8:31-39.
13. Mát 10:16-23. — Róm 9:1-5.
14. Luk 12:42-48. — Róm 9:6-13.

SZTH. U. 10. VAS. — AUG. 15.

Heti ige: Péld 14:34.

15. Csel 20:17-38. — Mát 23:34-39.
16. 5 Móz 7:6-11. — Róm 9:14-24.
17. 2 Móz 17:8-15. — Róm 9:25-29.
18. 1 Kir 21:1-16. — Róm 9:30-33.
19. Jer 16:14-17. — Róm 10:1-11.
20. Jer 18:1-6. — Róm 10:12-21.
21. Dán 9:15-18. — Róm 11:1-10.

SZTH. U. 11. VAS. — AUG. 22.

Heti ige: 1 Pét 5:5.

22. Róm 8:33-39. — Luk 7:36-50.
23. Márk 9:33-37. — Róm 11:11-24.
24. 1 Sám 17:40-51. — Róm 11:25-32.
25. Luk 7:1-10. — Róm 11:33-36.
26. Csel 12:18-25. — Róm 12:1-2.
27. Gal 1:11-24. — Róm 12:3-8.
28. Ézs 57:15-21. — Róm 12:9-16.

SZTH. U. 12. VAS. — AUG. 29.

Heti ige: Ézs 42:3.

29. Csel 16:9-15. — Ján 8:31-36.
30. Márk 1:21-28. — Róm 12:17-21.
31. 2 Kir 20:1-7. — Róm 13:1-10.

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR

BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

A SZENT LÁSZLÓ REND ÚJ EVANGÉLIKUS TAGJAI

Az 1861-ben alakult Szuverén Szent László Társaság és Rend célkitűzése: "... a legnagyobb lovag, árpádházi Szent László szellemében ébrentartani a magyar hagyományokat, fejleszteni a magyar kultúrát, támogatni a magyarság lankadatlan küzdelmét az ezeréves Magyarországért." A Vitézi Rend június 13-án tartott Szent László vaosorájának keretében kapták meg a társaság és rend új tagjai az oklevelet és rendjelet. Ezek között köszöntjük a nyugat-clevelandi gyülekezetünkhöz tartozó dr. vitéz **Tapolcsányi Oszvaldot**, valamint **Nt. Egyed Aladárt**. Utóbbit a Szent László lovagkereszttel is kitüntették "a magyarság érdekében végzett igen kimagasló tevékenysége elismerésére és jutalmazására".

A NE FÉLJ! C. KÖNYV NYOMÁS ELŐTT ÁLL

Csak október 1-ig érvényes a kedvezményes ár!

Az egyházi esztendő során végigmenő és egyéb alkalmakra is kiterjedő 70 áhitatot **Egyed Aladár** állította össze dr. **Túróczy Zoltán** ny. püspök ígehirdetési nyomán. Mind egyik áhitatnál megjelölve az olvasandó alapige, melynek kulcs-verse kerül közlésre, továbbá rövid imádság és megfelelő énekvers egészíti ki, hogy a napi elcsendesedés áldott esz-közévé legyen.

A könyv ára egészvászonkötésben **\$4.50 lesz. ELŐZETES MEGRENDELŐK CSAK 3 DOLLÁRT FIZETNEK, HA A MEGRENDELÉST OKTÓBER 1-IG BEKÜLDIK!**

Ha kedves Olvasónk vágyakozik a jó lelki táplálék után, ne halogassa, hanem még ma küldje be az alábbi megrendelő szelvényt!

ERŐS VÁR

P. O. Box 02148
CLEVELAND, OH 44102

A NE FÉLJ! c. áhitatos könyvet megrendelem. Mellékelem a könyv kedvezményes előfizetési árát: 3 dollárt. (Csak az okt. 1 előtt postára adott megrendelésekre érvényes ez a kedvezmény. Megjelenés után a könyv ára: \$4.50.)

Név:

Utca:

Város: állam: Zip Code:

Kivágandó és beküldendő: